

Nota Universiteitsraad

UR nummer 11/048	Corsanummer FCA / 11.30139
----------------------------	--------------------------------------

Aan : Universiteitsraad

Van : College van Bestuur

Opsteller : Henrita van Zanten / Michel de Bekker

Onderwerp : instellingscollegegeld UU

Status : ter bespreking

Behandeling in : commissie FHI d.d. 18 april 2011

Kern van de inhoud

Door de studentengeleding van UR is gevraagd meer inzicht te bieden in de totstandkoming van de hoogte van het instellingscollegegeld. In de bijgevoegde notitie wordt de systematiek voor de berekening van het instellingscollegegeld toegelicht. Tevens wordt een vergelijking gepresenteerd met de berekening op basis van de werkelijk onderwijskosten, zoals die door faculteiten zijn verantwoord. Voorts vindt een vergelijking plaats met de tarieven van andere universiteiten. Tenslotte wordt een aantal inzichten samengevat die input kunnen zijn voor de bespreking in de FHI-commissie van de UR.

Verzoek aan de universiteitsraad

Ter bespreking in de FHI-commissie

**Aan: UR-commissie FHI ;
Van: College van Bestuur
d.d. 05-04-2011**

Hoogte instellingscollegegeld Universiteit Utrecht.

1. Inleiding

Tijdens de behandeling van de nota "collegegeld 2011-2012 voor studenten met een graad" afgelopen najaar in de commissie FHI van de universiteitsraad, heeft de studentengeleding gevraagd om meer inzicht in de totstandkoming van de tarieven voor het instellingscollegegeld voor de verschillende opleidingen. Studenten waarvoor geen bekostiging door OCW meer plaatsvindt, betalen het instellingscollegegeld. Voor het studiejaar 2011/2012 gaat het om niet-EER-studenten, studenten die eerder een graad hebben behaald en studenten die niet voldoen aan het woonplaatsvereiste. In deze notitie wordt toegelicht op welke wijze de hoogte van het instellingscollegegeld wordt bepaald.

2. Uitgangspunt.

Door de UU wordt voor de bepaling van de hoogte van het instellingscollegegeld uitgegaan van de integrale kostprijs van het gevolgde onderwijs. Deze kostprijs kan langs twee wegen worden benaderd.

Ten eerste kan worden uitgegaan van de hoogte van de studentgerelateerde onderwijsbekostiging in het bekostigingsmodel van OCW. Daarbij moeten de collegegelden worden opgeteld. Dit is de huidige grondslag voor de hoogte van het instellingscollegegeld van de UU. De UU gaat daarbij uit cf. het OCW-model van een tariefstelling op het niveau van alfa/gamma-opleidingen, bèta-opleidingen en medische opleidingen. Er vindt daarbij geen verdere differentiatie plaats naar specifieke opleidingen. Dit wordt nader toegelicht in par. 3.

Een tweede benadering betreft een analyse van de onderwijskosten binnen de UU. Deze tweede benadering kan worden gebruikt als toets op de uitkomsten van de eerste benadering. Dit is hieronder nader uitgewerkt in par. 4. Tenslotte wordt in par. 5 een vergelijkend overzicht gepresenteerd van de instellingscollegegelden van enkele universiteiten

3. Instellingscollegegeld op basis van door OCW bekostigd onderwijs en collegegelden.

In tabel A (zie bijlage) wordt de berekening van het huidige instellingscollegegeld weergegeven op basis van de externe bekostigingsregels. De basis voor de berekeningen is het OCW-bekostigingsmodel 2008. Vervolgens zijn de tarieven voor het instellingcollegegeld jaarlijks geïndexeerd. De geïndexeerde tarieven voor het studiejaar 2011-2012 zijn in de desbetreffende tabel eveneens vermeld:

	laag	hoog	medisch
bachelor	6.120	9.385	10.405
master	14.280	17.700	19.280

De laag bekostigde opleidingen (bekostigingsfactor 1,0) worden verzorgd door de faculteiten Geesteswetenschappen, Sociale wetenschappen en REBO, de hoog bekostigde opleidingen (bekostigingsfactor 1,5) door de faculteit Bètawetenschappen en het University College en de top bekostigde opleidingen (bekostigingsfactor 3,0) door de faculteiten Geneeskunde en Diergeneeskunde. Hierop zijn de volgende uitzonderingen van toepassing:

- De opleidingen Liberal arts & sciences, Logopediewetenschappen, Kunstmatige Intelligentie en Artificial bij Geesteswetenschappen hebben een hoge bekostigingsfactor (1,5 i.p.v. 1,0).
- De lerarenopleidingen bij Sociale wetenschappen hebben een hoge bekostigingsfactor (1,5 i.p.v. 1,0).
- De opleiding Biomedische Wetenschappen en de masteropleidingen Fysiotherapie en Verplegingswetenschappen bij Geneeskunde hebben een hoge bekostigingsfactor (1,5 i.p.v. 3,0).

In het jaar 2011 is het OCW-bekostigingsmodel voor de onderwijsbekostiging ingrijpend aangepast. Tot op heden zijn hier nog geen gevolgen aan verbonden voor de berekening van het instellingscollegegeld. Indien wordt uitgegaan van dezelfde uitgangspunten als in het jaar 2008 kan een nieuwe berekening worden opgesteld. Deze berekening is weergegeven in de bijlage tabel B. De uitkomsten hiervan zijn al volgt:

Tabel: studentgerelateerde bekostiging OCW 201

	laag	hoog	medisch
bachelor	7.427	10.284	18.855
master	13.879	13.602	21.252
totaal	9.040	11.611	20.053

Uit dit overzicht blijkt dat volgens het huidige OCW-bekostigingsmodel de studentgerelateerde bekostiging hoger is dan de huidige tarieven voor het instellingscollegegeld, m.u.v. het tarief voor de laag- en hoogebekostigde masterstudies.

4. Analyse onderwijskosten UU.

In de richtlijnen voor de verantwoording wordt aan faculteiten gevraagd om hun totale lasten, naar eigen inzicht en dus zonder voorgeschreven UU-standaard, zo goed mogelijk toe te rekenen aan onderwijs en onderzoek. In onderstaande tabel zijn de toegerekende onderwijslasten gedeeld door het aantal ingeschreven studenten per faculteit en het aantal extern bekostigde studenten per faculteit. De onderwijskosten van de faculteiten worden mede bepaald door de aanwezige voorzieningen (o.a. onderwijsruimtes en laboratoria), maar ook door kleinschaligheid en intensiteit van het onderwijs.

Tabel:

Gemiddelde onderwijslasten per student in 2010 (bron: facultaire verantwoording over 2010)

faculteit	totale lasten	onderwijs- lasten	aantal ingeschreven studenten*	aantal bekostigde studenten**	onderwijslasten per ingeschreven student*	onderwijslasten per bekostigde student**
BETA	158.488	49.381	3986	2852	12.389	17.315
UCU	9.342	9.342	669	639	13.964	14.620
DGK	92.889	45.830	1490	1032	30.758	44.409
SW	55.843	28.827	4571	3268	6.306	8.821
GW	61.086	32.376	6420	3782	5.043	8.561
REBO	50.433	28.747	4442	2791	6.472	10.300

* waarvoor het wettelijk vastgesteld collegegeld geldt

** aantal studenten waarvoor OCW de inschrijving bekostigd

werkplaats DGK 29.657.541
ingeschreven studenten* 1490
bekostigde studenten** 1032

per ingeschreven student* 19.904
per bekostigde student** 28.738

In het bovenstaande overzicht ontbreekt de faculteit Geowetenschappen omdat daar sprake is van een gemengde situatie alfa/gamma/bèta, waardoor dit geen goede indicator is voor de instellingscollegegelden op het niveau van alfa/gamma vs. bèta vs. medisch. Voorts ontbreekt in de tabel de faculteit geneeskunde omdat hier sprake is van een afwijkende bestuurlijke afspraak met het UMCU t.a.v. de financiële verantwoording.

Deze analyse geeft een indicatie van de kosten per student per jaar van de desbetreffende faculteiten, niet onderverdeeld naar bachelor en master. Hierbij zijn de kosten van de overhead en huisvesting buiten de faculteit niet meegerekend. Voor een integrale kostenberekening dient hiervoor een opslag van 30 % te worden meegerekend (bron: begroting 2011). De kosten kunnen worden toegerekend naar de ingeschreven

studenten, hetgeen een reële kostenindicatie geeft voor de werkelijke kosten per student. De kosten kunnen ook worden toegerekend aan de extern bekostigde studenten, wat een meer normatieve vergelijking mogelijk maakt met het externe OCW-bekostigingsmodel (zie hierboven bij par. 3). V.w.b. diergeneeskunde wordt de uitkomst sterk bepaald door het al dan niet meerekenen van de werkpleatsmiddelen. In de tabel zijn deze middelen meegerekend. Vastgesteld kan worden dat, uitgaande van de facultaire verantwoordingen, de interne integrale kostprijs per bekostigde student over het algemeen hoger is dan de huidige externe OCW-bekostigingsparameters.

5. Vergelijking met andere universiteiten.

In de onderstaande tabel worden de UU tarieven voor het instellingscollegegeld in 2011 – 2012 vergeleken met de tarieven van zusterinstellingen.

Tabel: vergelijking instellingscollegegeld 2011 -2012 met zusterinstellingen (in euro)

fase	Type opleiding	universiteit					
		Utrecht	Leiden	Tilburg	Maastricht	Groningen	Amsterdam
bachelor	alfa/gamma	6.120	5.280	6.546	8.500	6.900	9.000
	bèta	9.385	9.600		8.500	9.400	11.000
	medisch	10.405	9.600			32.000	20.000
	uitzondering	A		B			
master	alfa	14.280	14.650	10.644	12.000	7.900	10.500
	gamma	14.280	14.650	10.644	12.000	9.600	12.000
	bèta	17.700	18.100		12.000	9.600	
	medisch	19.280	19.700			32.000	20.000
	uitzondering			B		C	

Uitzonderingen:

A: university college à € 8.620,-

B: bachelor Theologie à € 2.013,- en de bachelor en master Geesteswetenschappen à € 2.598,-

C: master Educatie Wiskunde en Natuurwetenschappen à € 2.620,- en de master Economie à € 11.400,-

Uit deze tabel blijkt dat de tariefindeling van de UU veel gelijkenis vertoont met de tariefindeling van de genoemde zusterinstellingen. De tariefhoogte bij de UU is bij geen enkel type opleiding het hoogst of het laagst.

6. Discussie

In deze notitie is een beeld gegeven van de kosten van onderwijs en de totstandkoming van de tarieven voor het instellingscollegegeld. De belangrijkste inzichten zijn:

- De tarieven voor het instellingscollegegeld 2011 – 2012 liggen enigszins onder het niveau van de studentgebonden bekostiging door OCW, met uitzondering van de laag- en hoog-bekostigde masteropleidingen.
- De tarieven 2011-2012 geven gemiddeld genomen geen volledige dekking voor de integrale kosten, uitgaande van de facultaire verantwoording van de onderwijskosten.
- De tariefstructuur sluit aan bij de werkwijze van andere universiteiten. Er is sprake van onderbouwde uitzonderingen. Een uitzondering hierop is wanneer de betreffende opleiding een sterk afwijkende kostenstructuur heeft zoals de Liberal Arts & Sciences opleidingen.
- De hoogte van de UU-tarieven is bij geen enkel type opleiding het hoogst of het laagst.

Deze inzichten zijn input voor overleg met de FHI-commissie over de hoogte van de instellingscollegegelden.

Bijlage:**Tabel A: berekening tarieven instellingscollegegeld UU 2008 en geïndexeerde tarieven 2011.****Bachelor**

	laag	hoog	medisch
1e jaars	2.604	3.906	4.069
ba dipl.	8.951	13.427	16.112
oz opslag ba	1.920	2.880	5.760
	13.475	20.213	25.941
duur opleiding	3	3	3
bekostiging per jaar	4.492	6.738	8.647
collegegeld	1.538	1.538	1.538
totaal per jaar	6.030	8.276	10.185
Instellingscollegegeld 2011 - 2012 UU	6.120	9.385	10.405

verhouding

laag	hoog	med.
1,0	1,5	1,6
1,0	1,5	1,8
1,0	1,5	3,0
1,0	1,5	1,9
1,0	1,5	1,9
1,0	1,0	1,0
1,0	1,4	1,7

Master:

	laag	hoog	medisch
1e jaars ²	2.604	3.906	4.069
ma dipl.	4.476	6.713	24.168
oz opslag ma	3.840	5.760	11.520
	10.920	16.380	39.758
correctie omdat OCW bij ma-bekostiging geen rekening houdt met duur			
ba-verhouding l/h/m toepassen op ma	1,0	1,4	1,7
totaal per jaar	9.104	12.495	15.378
Instellingscollegegeld 2011 - 2012 UU	14.280	17.700	19.280

Tabel B: berekening instellingscollegeld op basis van het nieuwe OCW-bekostigingsmodel 2011.

Tarieven OCW 2011 (TOTAAL)

	laag	hoog	medisch
bekostigingsfactor	1	1,5	3
bachelor			
- inschrijving	11.059	16.588	33.176
- graad	3.686	5.529	11.059
master			
- inschrijving	3.686	11.059	33.176
- graad	3.686	5.529	11.059
onderzoeksopslag ba-graad	2.397	3.595	7.191
onderzoeksopslag ma-graad	4.794	7.191	14.381
totaal	29.308	49.491	110.041
nominale studieduur ba+ma	4	5	6
per student per jaar excl wett. Coll geld	7.327	9.898	18.340
verhouding	1,0	1,4	2,5
per student per jaar incl wett. Coll geld	9.040	11.611	20.053

Tarieven OCW 2011 (BACHELOR)

	laag	hoog	medisch
bekostigingsfactor	1	1,5	3
bachelor			
- inschrijving	11.059	16.588	33.176
- graad	3.686	5.529	11.059
onderzoeksopslag ba-graad	2.397	3.595	7.191
totaal	17.142	25.713	51.425
nominale studieduur ba	3	3	3
per student per jaar excl wett collegegeld	5.714	8.571	17.142
verhouding	1,0	1,5	3,0
per student per jaar incl wett. Coll geld	7.427	10.284	18.855

Tarieven OCW 2011 (MASTER)

	laag	hoog	medisch
bekostigingsfactor	1	1,5	3
master			
- inschrijving	3.686	11.059	33.176
- graad	3.686	5.529	11.059
onderzoeksopslag ma-graad	4.794	7.191	14.381
totaal	12.166	23.779	58.616
nominale studieduur ma	1	2	3
per student per jaar	12.166	11.889	19.539
verhouding	1,0	1,0	1,6
per student per jaar incl wett. Coll geld	13.879	13.602	21.252

Toelichting:

In deze tabel zijn de gegevens van de studentgerelateerde bekostiging volgens het nieuwe OCW-bekostigingsmodel weergegeven. Bij medisch is in dit overzicht de werkplaatsbekostiging buiten beschouwing gebleven.